

﴿ 72. MEKTUP ﴾

٧٢- ﴿ الْمَكْتُوبُ الثَّانِي وَالسَّبْعُونَ إِلَى الْمَخْدُومِ زَادَةُ الْخَوَاجَةِ مُحَمَّدَ مَعْصُومٍ فِي بَيَانِ أَنْ مُعَامَلَةَ بَيْتِ اللَّهِ الْمُقَدَّسِ الْمُطَهَّرِ فَوْقَ التَّجَلِّيَّاتِ وَالظُّهُورَاتِ وَفَوْقَ الظُّهُورِ الْعَرْشِيِّ وَفِي بَيَانِ اللَّحَاقِ وَالْوُصُولِ إِلَى حَقِيقَةِ الْكَعْبَةِ وَشَوْقِ الصُّورَةِ إِلَى زِيَارَةِ صُورَةِ الْكَعْبَةِ الْمُعْظَمَةِ ﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى الظُّهُورُ الْعَرْشِيُّ وَإِنْ كَانَ فَوْقَ جَمِيعِ الظُّهُورَاتِ وَلَكِنَّ الْمُعَامَلَةَ الْمَرْبُوطَةَ بِبَيْتِ اللَّهِ الْمُقَدَّسِ الْمُطَهَّرِ فَوْقَ الظُّهُورَاتِ وَالتَّجَلِّيَّاتِ حَتَّى إِنْ ذَكَرَ اسْمُ الظُّهُورِ وَالتَّجَلَّى عَارٍ فِي ذَلِكَ الْمَحَلِّ وَالتَّجَلِّيَّاتِ وَالظُّهُورَاتِ حُكْمُهَا حُكْمُ مُحِيطِ الدَّائِرَةِ وَهَذِهِ الْمُعَامَلَةُ فِي حُكْمِ مَرَكِّزِ تِلْكَ الدَّائِرَةِ وَلَا شَكَّ أَنَّ مُحِيطَ الدَّائِرَةِ مَعَ وُجُودِ وَسَعَتِهِ ظِلُّ مَرَكِّزِ الدَّائِرَةِ فَإِنَّ نُقْطَةَ الْمَرَكِّزِ هِيَ الَّتِي وَسَعَتْ ظِلُّهَا وَظَهَرَتْ فِي صِفَةِ مَائَةِ نُقْطَةٍ وَصَارَتْ مُحِيطَ الدَّائِرَةِ وَالتَّعْبِيرُ بِالنُّقْطَةِ فِيمَا نَحْنُ فِيهِ مِنْ قِبَلِ التَّعْبِيرِ عَنِ الشَّيْءِ بِاقْرَبِ الْأَشْيَاءِ إِلَيْهِ وَلَا فَالْنُقْطَةُ أَيْضًا هُنَاكَ كَالدَّائِرَةِ مَفْقُودَةٌ لَا مَجَالَ هُنَاكَ لِلظَّاهِرِ وَلَا لِلْمُظْهَرِ وَلَا مَسَاحٌ لِلْأَصْلِ وَلَا لِلظِّلِّ فَإِنَّ الْأَصْلَ أَيْضًا بَاقٍ فِي الطَّرِيقِ مِنَ الْوُصُولِ إِلَى قَصْرِ تِلْكَ الدَّوْلَةِ كَالظِّلِّ ﴿ شَعْرٌ ﴾

وَمَا أَبْدِيكَ مِنْ طَيْرِي عَلَامَةً * وَقَدْ أَصْحَى مِثْلَ عَنَقَاءَ وَهَامَةٍ

وَلِلْعَنَقَاءِ بَيْنَ النَّاسِ اسْمٌ * وَلَيْسَتْ لِاسْمِ طَيْرِي اسْتِدَامَةٌ

وَكَعْبَةُ أَنْبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ الَّتِي هِيَ صَخْرَةُ بَيْتِ الْمُقَدَّسِ يَكُونُ رُجُوعُ كِمَالَتِهَا وَظُهُورَاتِهَا فِي الْآخِرِ إِلَى كِمَالَاتِ هَذِهِ الْكَعْبَةِ الْمُعْظَمَةِ وَتَكُونُ تِلْكَ الْكِمَالَاتُ مُلْحَقَةً بِهَذِهِ الْكِمَالَاتِ فَإِنَّهُ لَا بُدَّ لِلْأَطْرَافِ مِنَ اللُّحُوقِ بِالْمَرَكِّزِ وَمَا لَمْ يَتَّصِلِ الطَّرْفُ بِالْمَرَكِّزِ الَّذِي هُوَ الطَّرِيقُ الْمُسْتَقِيمُ لَا يَجِدُ سَبِيلًا إِلَى الْمَطْلَبِ وَاشْوَقَاهُ إِلَى لِقَاءِ الْكَعْبَةِ الْمُعْظَمَةِ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى "إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ

حِجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ " وَإِنْ تَيْسَّرَ
 لِلْحَاقِّ بِحَقِيقَةِ الْكَعْبَةِ بِفَضْلِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَحَصَلَ بَعْدَ الْحَاقِّ بِهَا تَرْقِيَاتٌ بِلَا نَهَايَةَ وَلَكِنْ
 شَوْقٌ مُلَاقَاةِ الصُّورَةِ إِلَى الصُّورَةِ مَوْجُودٌ وَقَدْ صَارَ الْحَجُّ فَرَضًا وَتَحَقَّقَ أَمْنُ الطَّرِيقِ أَيْضًا
 بِغَلَبَةِ السَّلَامَةِ وَالشَّوْقُ أَزِيدُ وَأَكْمَلُ أَيْضًا مِنْ فَرَضِيَّةِ الْحَجِّ وَمَعَ ذَلِكَ تَسْوِيفٌ فِي تَسْوِيفِ
 لَا تُسَاعِدُ الْأَسْتِخَارَةَ عَلَى السَّفَرِ كُلَّمَا كُنْتُ مُتَوَجِّهًا بِحُسْنِ التَّوَجُّهِ لَا يَنْكَشِفُ الْمَسِيرُ فِي
 الطَّرِيقِ وَلَا يَظْهَرُ لَوْصُولُ إِلَى الْكَعْبَةِ فِي النَّظَرِ وَمَاذَا تَصْنَعُ وَكُلُّ هَذِهِ الْأَعْذَارِ لَا تَجْدِي فِي
 تَأْخِيرِ آدَاءِ الْفَرَضِ يَنْبَغِي أَنْ تَخْرُجَ مِنَ الْبَيْتِ بِقَصْدِ آدَاءِ فَرَضِ الْحَجِّ بِتَوْفِيقِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى
 أَىِّ حَالٍ كَانَ وَأَنْ تَسِيرَ لِقَطْعِ الْمَرَاحِلِ فَإِنْ تَيْسَّرَ الْوُصُولُ فَنِعْمَةٌ عَظْمَى وَإِنْ بَقِينَا فِي
 الطَّرِيقِ فَلَرَجَاءُ نَقْدَ الْوَقْتِ "رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ"
 وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.

❧ TÜRKÇE ANLAMI ❧

İmam-ı Rabbanî bu mektubu değerli oğlu Hacı Muhammed Masum'a göndermiştir. Mektupta Allah'ın evi mukaddes Kabe'nin Allah ile olan ilişkisinin tecelli ve zuhurat ötesi olduğu ve Kabe'nin zuhurunun arşın zuhurundan daha üstün olduğu açıklanmaktadır. Ayrıca bu mektupta Kabe'nin hakikatine ulaşmak ve insanın suretinin Kabe'nin suretini ziyaret etme arzusundan da bahs edilmektedir.

Allah'a hamd, peygamberlere selam olsun.

Arşa ait zuhur her ne kadar bütün zuhurların üstünde olsa da Allah'ın Kabe-i Muazzama ile olan muamelesi zuhur ve tecellilerin ötesindedir. O kadar ki burada zuhur ve tecelli kelimesini kullanmak edebe aykırı olabilir. Tecelli ve zuhuratın hükmü dairenin kenarları gibidir. Bu muamele ise dairenin merkezi mesabesindedir. Unutulmamalı ki dairenin kenarı ne kadar geniş olsa da dairenin merkezinin bir gölgesidir. Zira dairenin merkez noktası, gölgesi yayılan ve yüz nokta sıfatında tezahür edip dairenin kenarını oluşturan şeydir. Bizim burada nokta tabirini kullanmamız bir şeyi ona en yakın şeyle ifade etmek kabilindendir. Yoksa burada nokta da daire gibi bir hiç mesabesindedir. Burada ne zahır/görünenin ne de mazhar/görüntü yerinin sözü edilebilir. Bunlar gibi asıl veya gölgeden de burada söz edilemez. Zira bu devlete erişme konusunda asıl da gölge gibi henüz yola dahildir.

*Sana kuşumdan ne alamet göstereyim?
O Anka gibi bir vehim oldu
Anka'nın insanlar arasında isni dolaşır
Benim kuşumun sürekli bir ismi dahi yoktur.*

Beni İsrail'in peygamberlerinin kabesi olan Beytül-Makdis'in kayasının bütün kemâlât ve zuhuratı sonunda Kabe-i Muazzama'ya dönmüş ve bunlar Kabe-i Muazzama'nın kemalatına eklenmiştir. Zira kenarların mutlaka merkeze bitişmesi gerekir. Kenarlar dosdoğru yol olan merkezle bütünleşmedikçe matluba yol bulamaz. Vah onun Kabe-i Muazzama'ya kavuşma arzusun! Cenab-ı Allah şöyle buyurur: "Şüphesiz, âlemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kılınan ilk ev (mâbet), Mekke'deki (Kâbe)dir. Orada apaçık nişâneler, (ayrıca) İbrahim'in makamı vardır. Oraya giren emniyette olur. Yoluna gicci yetenlerin o evi hacetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah bütün âlemlerden müstağnîdir." (Âl-i İmran, 96, 97)

Allah'ın lütfuyla Kabe'nin hakikatine erip sonsuz terakkilere nail olmak müyesser olduysa da suretimizin Kabe'nin suretine olan iştıyakı hala sürmektedir. Artık üzcrimize hac farz olmuştur. Ayrıca tam anlamıyla yol emniyeti de sağlanmış durumdadır. İştıyakımız da hacın farzietinden kat kat fazladır. Bütün bunlara rağmen hac işi sürekli gecikmektedir. Sefer hakkında yaptığım istiharelerden olumlu sonuç alamadım. Her defasında iyi bir teveccühle bu işe yönelmeme rağmen yola çıkmam yönünde bir keşif olmuyor ve manevi bakışında Kabe'ye ulaşabileceğimi göremiyorum. Ne yapabiliriz ki? Bütün bu mazeretler farz olan bir ibadetin geciktürülmesine sebep teşkil edemez. Durumum ne olursa olsun Allah'ın tevfiğiyle hac farızımı yerine getirmek üzere evden çıkmalı ve yol boyu konakları geçip Kabe'ye varmak üzere yola düşmeliyim. Şayet Kabe'ye varabilirsem ne mutlu! Eğer yolda kalırsam tek sermayem ümidimdir. "Ey Rabbimiz! Nârımızca bizim için tamamla, bizi bağışla; çünkü sen her şeye kadırsın" (et-Tahrim, 08) Allah (celle celalühü) Muhammed'e, onun aile ve ashabına salat ve selam etsin...

KELİME ANLAMI

72. *إِلَى الْمَخْدُومِ* Yetmiş ikinci mektup (Kime gönderilmişti?) *الْمَكْتُوبُ الثَّانِي وَالسَّبْعُونَ* 72. *زَادَهُ* Mahdumzâde (oğlu) *الْخَوَاجَةُ مُحَمَّدٌ مَعْصُومٌ* Hâce Muhammed Masum'a *فِي بَيَانِ* Şunun beyanındadır ki, *أَنَّ مَعَامَلَةَ بَيْتِ اللَّهِ* Allah'ın evinin muamelesi *فَوْقَ التَّجَلِّيَّاتِ* Pak ve temiz olan (evinin muamelesi) *وَفَوْقَ الظُّهُورِ الْعُرْشِيِّ* Tecelli ve zuhuratın üstünde *وَالظُّهُورَاتِ* Ve arşın zuhurunun

olarak وَهَامَهُ ^(Ne gibi?) Anka kuşu gibi مَثَلُ عَنَقَاءَ ^(Ne gibi?) Şüphesiz o oldu وَقَدْ أَضْحَىٰ

وَلَيْسَتْ ^(Ne için?) Bir isim اِسْمُ ^(Ne için?) İnsanlar arasında بَيْنَ النَّاسِ ^(Ne için?) Anka için vardır وَلِلْعَنَاءِ

Halbuki yoktur ^(Ne için?) لا سِمَ طَيْرِي ^(Ne için?) Benim kuşumun ismi için اِسْتِدَامَهُ ^(Ne için?) Devamlılık

Salat-u عَلَيْهِمُ الصَّلَاةَ وَالسَّلَامُ Beni Israil peygamberlerinin kabesi وَكَعْبَةُ أَنْبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ

selam onların üzerine olsun كَيْ لَتِي هِيَ ^(Ne için?) Beytül Makdes kayasıdır صَخْرَةُ بَيْتِ الْمَقْدِسِ

فِي ^(Ne zaman?) Bütün kemâlât ve zuhuratın dönüşü رُجُوعُ كَمَالَاتِهَا وَظُهُورَاتِهَا ^(Ne için?) Olur يَكُونُ

Bu Kabe-i Muazzama'nın اِلَى كَمَالَاتِ هَذِهِ الْكَعْبَةِ الْمُعْظَمَةِ ^(Ne için?) Sonunda اَلْآخِرِ

Ve bu kemâlât katılmış olur ^(Ne için?) وَتَكُونُ تِلْكَ الْكَمَالَاتُ مُلْحَقَةً ^(Ne için?) kemâlâtına olur

Kenarlara ^(Ne için?) لِّلْأَطْرَافِ ^(Ne için?) Zira gereklidir فَاتَّهَ لَا بُدَّ اَلْكَمَالَاتِ

Kenar bitişmedikçe ^(Ne için?) وَمَا لَمْ يَتَّصِلِ اَلطَّرْفُ اَلْمَرْكَزِ ^(Ne için?) Katılmak اَللَّحُوقِ

Bulamaz ^(Ne için?) لَا يَجِدُ ^(Ne için?) O dosdoğru yoldur هُوَ اَلطَّرِيقُ اَلْمُسْتَقِيمُ ^(Ne için?) O merkez ki اَلْمَرْكَزِ اَلَّذِي

إِلَى لِقَاءِ ^(Ne için?) Vah onun arzusuna اَشَوْقَاهُ ^(Ne için?) Matluba اِلَى اَلْمَطْلَبِ ^(Ne için?) Yol سَبِيلًا

Allah Teâlâ bu- اَللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ^(Ne için?) Kabe-i Muazzama'ya kavuşmaya اَلْكَعْبَةِ الْمُعْظَمَةِ

لِلَّذِي ^(Ne için?) Muhakkak insanlar için kurulan ilk ev (mabet) اِنْ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِّلنَّاسِ ^(Ne için?) yurdu ki:

Alemlere bereket ve hida- وَهَدَى لِّلْعَالَمِينَ ^(Ne için?) Mekke'de olandır بَيْكَةَ

Orada apaçık deliller vardır ^(Ne için?) فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ ^(Ne için?) İbrahim'in makamı vardır اِبْرَاهِيمَ

Emniyette olur ^(Ne için?) كَانَ اَمْنًا ^(Ne için?) Kim oraya girerse وَلَمْ يَدْخُلْ ^(Ne için?) Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır اَللَّهُ اَلَّذِي

Kim inkar ederse (bilmelidir ki,) وَمَنْ كَفَرَ ^(Ne için?) Evi hac etmesi اَللَّهُ اَلَّذِي

Her ne ka- وَإِنْ تَبَسَّرَ اَللَّحَاقُ ^(Ne için?) Muhakkak Allah bütün alemlerden müstağnidir عَنِ اَلْعَالَمِينَ

Kabe'nin hakikatına ^(Ne için?) بِحَقِيقَةِ الْكَعْبَةِ ^(Ne için?) Kabe'nin hakikatına erdikten sonra اِلَى اَللَّهِ

Ve hasıl olsa da ^(Ne için?) وَحَصَلَ ^(Ne için?) Allah Subhânehu'nun fazlı ile سُبْحَانَهُ

Sonsuz terakkiler اِلَى اَللَّهِ ^(Ne için?) Surete اِلَى اَللَّهِ ^(Ne için?) Fakat suretin kavuşma arzusu اِلَى اَللَّهِ

Şüphesiz hac farz oldu ^(Ne için?) وَتَحَقَّقَ ^(Ne için?) Mevcuttur اِلَى اَللَّهِ

Selametin fazla olmasıyla اِلَى اَللَّهِ ^(Ne için?) Yol اِلَى اَللَّهِ ^(Ne için?) Selametin fazla olmasıyla اِلَى اَللَّهِ

